

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/132/2019
Identifikačné číslo spisu:	7208200075
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7208200075.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky spore žalobcov 2/ H. D., bývajúcej v F., 3/ G. D., bývajúceho v R., 4/ K. D., bývajúceho v D. 5/ H. G. bývajúcej v F., 6/ H. D., bývajúcej v Z., 7/ H. P. a 8/ E. D., oboch bývajúcich v D., 9/ Z. D., bývajúceho vo R., 11/ C. D., bývajúceho v F., 12/ R. D., 13/ V. D., 14/ K. D. a 15/ F. D. bývajúcich v F. žalobkyne 2/ a 5/ zastúpené JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou v Košiciach, Štúrova 20, proti žalovanému H. R. bývajúcemu v Z., zastúpenému JUDr. Alexandrom Fuchsom, advokátom v Košiciach, Štúrova 20, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp.zn. 22 C 3/2008, o dovolaní žalobcov 2/ a 5/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 1. apríla 2015 sp.zn. 4 Co 104/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1/ Pôvodný žalobca 1/ G. D. a žalobkyňa 2/ sa žalobou domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, zapísanej v Katastri nehnuteľností, okres Košice IV, obec Košice - Juh, kat. úz. E., na LV č. XXXXX ako byt č. 1, nachádzajúci sa na E., v suteréne, v dome súp. č. 1576, stojacom na parc. č. 1924, 1925 a 1926, spoluvlastnícky podiel 192/10000, na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu č. súp. 1576, spoluvlastnícky podiel 192/10000, na pozemku parc. č. 1924 zast. plochy a nádvoria, o výmere 174 m², parc. č. 1925 zast. plochy a nádvoria o výmere 177 m², parc. č. 1926 zast. plochy a nádvoria o výmere 181 m², ktorú pôvodne nadobudli na základe zmluvy o prevode vlastníctva bytu, uzatvorenej medzi nimi ako kupujúcimi a Mestom Košice ako predávajúcim a následne ho chceli predať a kúpiť väčší byt v okrajovej časti mesta. V tejto súvislosti podpísali čestné vyhlásenie na zabezpečenie výmeny bytu s tým, že žalobkyňa 2/ nevedela čítať ani písať a listiny, ktoré podpisovala spolu so žalobcom 1/ im nikto neprečítal. Neskôr im bola predložená zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva a vysvetlené, že byt nie je ich. Pre nesplnenie podmienky formy právneho úkonu, ktorú vyžaduje zákon, považovali predmetný právny úkon za absolútne neplatný a druhým dôvodom neplatnosti právneho úkonu bol ich predpoklad o tom, že podpisujú čestné prehlásenie, podpísali však

zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva, podľa ktorej im mal Y. H. ako veriteľ poskytnúť pôžičku 300 000,- Sk a súčasne uzatvorili zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva. Z notárskej doložky im vyplývalo, že táto zmluva bola podpísaná 24 februára 2009, že nespĺňa zákonnú podmienku zrozumiteľnosti a určitosti. Ako tretí dôvod neplatnosti uzatvorenej zmluvy považovali, že žalobcovia 1/ a 2/ nikdy nemali vôľu uzavrieť s Y. H., označenom v zmluve ako veriteľ, zmluvu o pôžičke, ani zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva, že medzi vôľou a prejavom došlo k nezhode a nikdy neprevzali od Y. H. 300 000,- Sk.

2/ Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 18. januára 2013 č.k. 22 C 3/2008-401 žalobu žalobcov zamietol a rozhodol tiež o trovách konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 80 písm. c/ a § 153 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), § 40 ods. 5, § 533 a nasl., § 37 ods. 3, § 34 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov uviedol, že počas konania došlo k zmenám vlastníkov predmetnej nehnuteľnosti, a teda aj k zmenám strán sporu na strane žalovanej, pričom posledne označený žalovaný predmetnú nehnuteľnosť nadobudol v dobrovoľnej dražbe. Ako súd prvej inštancie ďalej uviedol, v priebehu konania pôvodný žalobca 1/ a aj jeho právny nástupca žalobca 10/ zomreli, preto v ďalšom konaní súd pokračoval s dedičmi pôvodného žalobcu 1/ a žalobcu 10/. Súd prvej inštancie síce konštatoval existenciu naliehavého právneho záujmu na žalobcami nastolenej určovacej žalobe, keďže rozhodnutie o určení vlastníctva by bolo podkladom k zmene stavu zapísaného v registri nehnuteľností, ale ďalej uviedol, že za použitia zásady ne ultra petitem v určovacích žalobách je viazaný žalobným petitom, preto mal z uvedeného zrejmé za to, že právni nástupcovia žalobcu 1/, okrem žalobkyne 2/, nikdy neboli vlastníckmi, resp. spoluvlastníkmi spornej nehnuteľnosti a že určovacím výrokom súd nemôže priamo rozhodnúť o tom, že žalobcovia 3/ až 9/ a 11/ až 15/ sú vlastníckmi sporných nehnuteľností, keďže toto právo im nepatrilo a nie sú v konaní aktívne legitimovaní, ako aj že smrťou žalobcu 1/ sa zmenil pôvodný rozsah vlastníckeho práva žalobkyne 2/. Na základe zistenia, že označení žalobcovia nie sú vecne legitimovaní, bez ďalšieho dokazovania, z uvedeného dôvodu žalobu zamietol. Súd prvej inštancie ďalej zastával aj názor, že ak aj pôvodní žalobcovia 1/ a 2/ (pred zmenou účasti na strane žalobcov) mali vecnú legitimáciu v tomto konaní, zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva, predmetom ktorej je zabezpečenie pohľadávky vzniknutej na základe zmluvy o pôžičke uzatvorenej 23. februára 1999, podľa ktorej v prípade nezaplatenia istiny a úroku dlžník súhlasí s tým, že nastúpi konanie v zmysle § 274 písm. e/ O.s.p. a § 41 zák. č. 233/95 Z.z. na jeho majetok, ku ktorému boli pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ spoluvlastníkmi, podpísaná 23. februára 1999, s úradne overenými podpismi 24. februára 1999 a ktorej vklad bol povolený 24 februára 1999, pod V 525/99, nie je absolútne neplatná podľa § 40 ods. 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobkyňa 2/ skutočnosť, že nevie písať a čítať, v čase vykonania napadnutého úkonu neoznámila notárskemu úradu a jedine po tomto oznámení, by notársky úrad bol povinný spísať zápisnicu, preto táto jej nečinnosť nemôže privodiť neplatnosť vykonaného právneho úkonu. Súd prvej inštancie konštatoval, že uzatvorenú zmluvu nemôže posudzovať ako neplatnú ani z dôvodu nejasnosti alebo neurčitosti. Z obsahového výkladu mal za jednoznačné, že znenie uzatvorenej zmluvy je jasné a zrozumiteľné, nepripúšťa žiaden iný výklad ako ten, že išlo o zmluvu uzatvorenú podľa § 533 a nasl. Občianskeho zákonníka, že sa ňou zabezpečuje zmluva o pôžičke tak, že dočasne bolo na veriteľa prevedené vlastnícké právo žalobcov k predmetnému bytu do doby splatenia pôžičky. Ohľadne žalobcami vytýkaných nedostatkov v napadnutej zmluve mal za to, že tieto sú chybami v písaní a nemajú za následok jeho neplatnosť, nakoľko nejasnosti v texte zmluvy nie sú takého rozsahu, ktoré by spôsobovali, že predmetná zmluva, resp. jej text, by bol nejasný, alebo nezrozumiteľný pod následkami absolútnej neplatnosti zmluvy, že právny úkon je jasný a zrozumiteľný a nie je z uvedených dôvodov neplatný. Ohľadne tvrdenia žalobcov, že nemali v úmysle uzatvoriť zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva, ale zámennú zmluvu, resp., že boli v domnení, že podpisujú plnú moc, pričom toto tvrdenie odôvodňovali tým, že žiadnu pôžičku nemali a ani p. H. im žiadnu neposkytol, súd prvej inštancie z dedičského spisu po pôvodnom žalobcovi 1/ urobil záver, že pôvodný žalobca 1/ mal množstvo pôžičiek, a neuveril preto jeho tvrdeniu, že si od veriteľa Y. H. nepožičal 300 000,- Sk podľa zmluvy o pôžičke, na základe ktorej bola uzatvorená zmluva o zabezpečení záväzku prevodom práva, keďže bolo jeho bežným štýlom požičiavať si peniaze. Vzhľadom

na uvedené súd prvej inštancie vykonaný úkon posudzoval v súlade s prejavenu vôľou účastníkov konania tak, že na základe uzatvorenej zmluvy o pôžičke došlo k záväzkovému vzťahu medzi pôvodným žalobcom 1/ a žalovaným a následne k platnému uzatvoreniu zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. Súd prvej inštancie tak isto zastával názor, že v tomto konaní ako predbežnú otázku nemôže riešiť neplatnosť dražby, ktorej sa žalobcovia mali domáhať v samostatnom konaní, v ktorom ako predbežná otázka by bola riešená platnosť, resp. neplatnosť zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

3/ Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov rozsudkom z 1. apríla 2015 sp.zn. 4 Co 104/2013 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia s poukazom na § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 21 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 175a, § 175b O.s.p. uviedol, že predmetnom odvolacieho konania je výrok, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali, že pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa sú vlastníčkami vyššie označených nehnuteľností, ktoré mali nadobudnúť do bezpodielového spoluvlastníctva manželov počas existencie ich manželstva a urobil záver, že smrťou pôvodného žalobcu 1/ bezpodielové spoluvlastníctvo manželov pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ zaniklo. Vzhľadom na uvedené odvolací súd zdôraznil, že právni nástupcovia žalobcu 1/ a následne aj žalobcu 10/ (ktorí počas konania zomreli) nie sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby, ktorá je predmetom tohto konania, pretože do právomoci súdu nespadá určiť v samostatnom konaní, že majetok (sporná nehnuteľnosť, zapísaná na LV vo vlastníctve žalovaného), patrí do bezpodielového spoluvlastníctva pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/. Ak žalobcovia odvodzovali svoju aktívnu legitimáciu na podanie žaloby od nimi tvrdeného pôvodného vlastníctva ich právneho predchodcu žalobcu 1/ a žalobcu 10/, ktoré na nich má prejsť dedením, považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že podľa § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiť, že dedičstvo sa podľa § 175a O.s.p. prejedná v konaní o dedičstve a že uznesením podľa § 175q O.s.p. sa deklarujú právne vzťahy ku dňu smrti poručiť. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodnúť o nadobudnutí dedičstva a tým aj potvrdeniu vlastníckeho práva veciam patriacim do dedičstva bol oprávnený súd výlučne v konaní o dedičstve podľa Piatej hlavy Občianskeho súdneho poriadku a tento zákonný postup pri prejednaní dedičstva nie je možné obchádzať určovacím výrokom podľa § 80 písm. c/ O.s.p. a vyhovieť žalobe uplatňujúcej určenie, že dedičia sú spoluvlastníkmi veci patriacej do dedičstva, ktorá v dedičskom konaní nebola prejednaná. Takouto deklaráciou súdu by sa legalizovalo nadobudnutie dedičstva bez jeho prejednania a rozhodnutia súdu v dedičskom konaní. Záverom odvolací súd poukázal na zjednocujúcu súdnu prax, v zmysle ktorej určovacia žaloba musí zodpovedať právnomu vzťahu, resp. právu v prítomnom čase, t.j. stavu po čase vyhlásenia rozsudku (podľa § 154 ods. 1 O.s.p. je pre rozsudok rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia). V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na to, že nápravu vo vlastníckych vzťahoch k predmetným nehnuteľnostiam bolo možné dosiahnuť len určením, že tieto nehnuteľnosti patria v tomto príslušnom podiele do dedičstva po pôvodnom žalobcovi 1/ a žalobcovi 10/ do dedičstva s tým, že otázku platnosti zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva z 24. februára 2009 by súd riešil ako otázku predbežnú, čím by bolo možné dosiahnuť nápravu vlastníckych vzťahov k predmetu sporu v prospech pôvodných žalobcov (ich právnych nástupcov). O trovách odvolacieho konania rozhodol s poukazom na § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p.

4/ Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu 24. júna 2015 podala žalobkyňa 2/ a žalobkyňa 5/ (ďalej aj „dovolateľky“) dovolanie podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktoré podaním z 11. marca 2020 opravili o náležitosti podľa § 431 ods. 1,2 a § 432 ods. 1,2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) s tým, že súdy im nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a zároveň napadnutý rozsudok odvolacieho súdu závisel od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.). Poukázali na to, že odvolací súd neposkytol žiadnu odpoveď na kľúčové odvolacie námietky, a to, či pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ uzatvorili zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva k spornej nehnuteľnosti, pričom túto otázku posúdil súd prvej inštancie v neprospech žalobcov a pri hodnotení vykonaných dôkazov bral do úvahy

dedičský spis po poručiteľovi - pôvodnom žalobcovi 1/ a v ňom obsiahnuté informácie o pôžičkách pôvodného žalobcu 1/. Ďalej dovolateľky namietali, že odvolací súd sa nezaoberal ich námietkami ohľadne toho, že žiadali určiť, že sporná nehnuteľnosť patrí do bezpodielového spoluvlastníctva pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, pričom však žaloba bola nesprávne zamietnutá pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie právnych nástupcov - dedičov pôvodného žalobcu 1/ a žalobcu 10/ a ďalej vo vzťahu k žalobkyni 2/ bola nesprávne zamietnutá pre zmenu pôvodného rozsahu vlastníckeho práva žalobkyne 2/. Preto dovolateľky boli toho názoru, že sa nikdy nedomáhali určenia vlastníckeho práva právnych nástupcov pôvodného žalobcu 1/, keďže žalobný petit ostal nezmenený. Dovolaťky zároveň namietali nesprávne právny záver odvolacieho súdu, že žalobcovia 3/ až 9/ a 11/ až 15/, t.j. právni nástupcovia pôvodného žalobcu 1/ a žalobcu 10/, nie sú aktívne legitimovaní na určenie, že pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ sú, resp. boli bezpodielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností a zároveň, že smrťou pôvodného žalobcu 1/ sa zmenil pôvodný rozsah vlastníckeho práva žalobkyne 2/. S poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu sp.zn. 3 Cdo 154/2010 (R 32/2011) uviedli, že v súdnej praxi sú akceptované žaloby na určenie veci do dedičstva po tom-ktorom poručiteľovi. Zdôraznili, že skutočnosť, že v čase rozhodovania prvoinštančného aj odvolacieho súdu už toto bezpodielové spoluvlastníctvo pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ zaniklo, nič na spôsobilosti určovacej žaloby odstrániť stav právnej neistoty žalobcov nemení. Dovolaťky mali za to, že právna otázka, „či v čase, ak jeden z manželov už nežije, sa možno pozostalým manželom a právnymi nástupcami zomrelého manžela domáhať určenia, že sporná vec patrila do bezpodielového spoluvlastníctva“ nebola v rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu vyriešená. Po uplynutí lehoty na podanie dovolania dovolateľky svoje dovolanie doplnili o ďalšie dovolacie dôvody, ktorými namietali vady konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. vo vzťahu k ďalším žalobcom, konkrétne, že súdy nižších inštancií nekonali so žalobcami 3/, 4/, 6/, 7/ a 8/, keďže na pojednávania pred súdom prvej inštancie neboli predvolávaní zákonným spôsobom, nakoľko súd prvej inštancie s nimi konal prostredníctvom JUDr. Ivety Rajtákovéj, ktorá však nemala riadne plné moci na ich zastupovanie v tomto spore. Zároveň namietali, že žalobca 8/, ktorému bol dodatočne doručený rozsudok súdu prvej inštancie, následne podal voči tomuto rozsudku odvolanie, pričom však o odvolaní žalobcov už bolo právoplatne rozhodnuté (dovolaním napadnutým) rozsudkom odvolacieho súdu. V ďalšom dovolateľky podrobne rozobrali skutkový stav veci a vyslovili polemiku o skutkových a právnych záveroch súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov navrhli napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5/ Žalovaný vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie odmietnuť ako neprípustné.

6/ Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), pristupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C.s.p. (podľa ktorého, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona.

7/ Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C.s.p.) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C.s.p.), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

8/ V zmysle § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p.

9/ Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne

konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10/ Podľa § 421 ods. 1 C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11/ Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

12/ Dovolanie prípustné podľa § 421 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

13/ Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

14/ Žalobkyne 2/ a 5/ vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. namietali nesprávne zistený skutkový stav odvolacím súdom, nezaobranie sa všetkými ich odvolacími námietkami, ako aj odôvodnenie a nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Zároveň namietali, že súdy nekonali so žalobcami 3/, 4/, 6/, 7/ a 8/.

15/ Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

16/ Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4 Cdo 3/2019, 8 Cdo 152/2018, bod 26, 5 Cdo 57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

17/ Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 C.s.p. nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

18/ Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

19/ V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vypořádava so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa zaoberal prejavom vôle - právnym úkonom, a to zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva, pričom na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že vadu vôle konajúcej osoby - žalobkyne 2/ spočívajúcej v tom, že nevie čítať ani písať, v čase vykonania napadnutého úkonu žiadnym spôsobom neprezentovala, keď uvedené neoznámila konajúcemu notárskemu úradu. Ďalej bolo súdmi z dedičského spisu po poručiteľovi - pôvodnom žalobcovi 1/ zistené, že tento mal množstvo pôžičiek, preto mali za preukázaný úmysel pôvodného žalobcu 1/ na uzatvorení zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva, keďže bolo jeho bežným štýlom požičiavať si peniaze. Zároveň súdy konštatovali jasnosť a zrozumiteľnosť tohto právneho úkonu - zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva a boli toho názoru, že napriek chybám v písaní je urobený platne. Súdy sa vyjadrili aj k nemožnosti riešenia neplatnosti dobrovoľnej dražby (na základe ktorej sa stal žalovaný vlastníkom spornej nehnuteľnosti), nakoľko tejto neplatnosti sa mali žalobcovia domáhať v samostatnom konaní, v ktorom ako predbežná otázka by bola riešená platnosť, resp. neplatnosť zmluvy o zabezpečení záväzku prevodom práva. V neposlednom rade súdy konštatovali nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcov s poukazom na chýbajúcu právomoc súdu určiť v samostatnom konaní, že majetok (sporná nehnuteľnosť, zapísaná na LV vo vlastníctve žalovaného) patrí do bezpodielového spoluvlastníctva pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, keďže smrťou pôvodného žalobcu 1/ bezpodielové spoluvlastníctvo manželov pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ zaniklo, v dôsledku čoho sa zároveň zmenil rozsah (spolu)vlastníckeho práva žalobkyne 2/. Zároveň súdy konštatovali aj nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcov (ako právnych nástupcov pôvodného žalobcu 1/ a žalobcu 10/) na určení ich vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti z dôvodu nemožnosti obchádzania určovacím výrokom konanie o dedičstve a vyhovieť žalobe uplatňujúcej určenie, že dedičia sú spoluvlastníkmi veci patriacej do dedičstva, ktorá v dedičskom konaní nebola prejednaná a uzavrel, že nápravu vo vlastníckych vzťahoch k predmetným nehnuteľnostiam bolo možné dosiahnuť len určením, že tieto nehnuteľnosti patria v tom-ktorom príslušnom podiele do dedičstva po pôvodnom žalobcovi 1/ a žalobcovi 10/ do dedičstva. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 C.s.p. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. nemožno považovať to, že žalobkyne 2/ a 5/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňujú a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa ich predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľky so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasia a nestotožňujú sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p., pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby

bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20/ Dovolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 C.s.p., v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

21/ Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22/ Žalobkyňa 2/ a žalobkyňa 5/ vo svojom dovolaní vyvodzujú z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. zároveň namietali, že súdy nižších inštancií nekonali so žalobcami 3/, 4/, 6/, 7/ a 8/ a zároveň, že žalobca 8/, ktorému bol dodatočne doručený rozsudok súdu prvej inštancie, následne podal voči tomuto rozsudku odvolanie, pričom však o odvolaní žalobcov už bolo právoplatne rozhodnuté (dovoláním napadnutým) rozsudkom odvolacieho súdu. Uvedené dovolacie dôvody boli dovolateľkami doplnené 11. marca 2020. S poukazom na § 470 ods. 3 prvá časť vety C.s.p., v zmysle ktorého na lehoty, ktoré dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona neuplynuli, sa použijú ustanovenia tohto zákona, je podľa § 434 C.s.p. možné dovolacie dôvody meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania, ktorá je dvojmesačná a jej plynutie začína od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Vzhľadom na uvedené sú tieto dovolacie námietky žalobkýň 2/ a 5/ doplnené zjavne po lehote na podanie dovolania, keď rozsudok odvolacieho súdu bol dovolateľkám doručený 22. mája 2015, dovolanie žalobkýň 2/ a 5/ bolo podané 22. júna 2015 a doplnenie dovolania o tieto dovolacie dôvody bolo až 11. marca 2020. V tejto súvislosti vychádzajúc z podaného odvolania žalobcov zo 14. marca 2013 (č.l. 409 a nasl. spisu) najvyšší súd poznamenáva, že uvedené je podané aj v mene žalobcu 8/ (E. D.) a odvolací súd svojím rozsudkom rozhodol aj o jeho odvolaní, nakoľko udelením plnej moci z 31. mája 2018 (č.l. 468 spisu) pri podaní opätovného dovolania zo 6. júna 2018 došlo s poukazom na § 33 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka ku zhojeniu nedostatku plnej moci na podanie odvolania žalobcom 8/. Dovolací súd uzatvára, že dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.) a vo vzťahu k žalobkyňi 2/ a 5/ nedošlo vadami namietanými v tomto odseku nesprávnym procesným postupom súdov nižších inštancií k znemožneniu, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu ich práva na

spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.) a ak by sa žalobcovia 3/, 4/, 6/, 7/ a 8/ cítili ukrátení na svojich procesných právach vadami v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., nič im nebránilo ako oprávneným subjektom domáhať sa nápravy podaním dovolania. Preto najvyšší súd na namietané vady uvedené v tomto bode neprihliadal.

23/ Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa 2/ a 5/ neopodstatnene namietajú, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom im znemožnil uskutočňovať ich patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C.s.p.). Prípustnosť ich dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

24/ Žalobkyňa 2/ a 5/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzujú z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., t.j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

25/ Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

26/ Ešte pred posúdením samotného „vyriešenia právnej otázky“ (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) treba uviesť, že správnosť súdmi riešených skutkových otázok nemôže byť v dovolacom konaní podrobená meritornému prieskumu, lebo dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.); skutková okolnosť (t.j. skutková otázka, resp. riešenie skutkovej otázky) z hľadiska § 421 ods. 1 C.s.p. je irelevantná.

27/ Podľa názoru žalobkýň 2/ a 5/ je ich dovolanie prípustné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobkyne 2/ a 5/ zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom (advokátom) uviedli všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa ich názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom s tým, že odvolací súd nesprávne právne posúdil otázku, „či v čase, ak jeden z manželov už nežije, sa možno pozostalým manželom a právnymi nástupcami zomrelého manžela domáhať určenia, že sporná vec patrila do bezpodielového spoluvlastníctva“ a zároveň poukázali na rozhodnutie dovolacieho súdu sp.zn. 3 Cdo 154/2010 (R 32/2011).

28/ Právna otázka nastolená dovolateľkami (bod 28. tohto uznesenia) by mohla mať znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. iba vtedy, ak by výsledok jej riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jediný a výlučný dôvod, pre ktorý nebolo ich žalobe vyhovie. I keď sa súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, zaoberal náležitostiami a platnosťou prejavu vôle - zmluvou o zabezpečení záväzku prevodom práva po formálnej i obsahovej stránke, ďalej aj nemožnosťou riešenia neplatnosti dobrovoľnej dražby v tomto spore, svoje rozhodnutie predovšetkým však založil na nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov na určenie vlastníckeho práva pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, resp. žalobkyne 2/ a právnych nástupcov pôvodného žalobcu 1/ a žalobcu 10/. Najvyšší súd, vychádzajúc z obsahu spisu, poznamenáva, že pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa 2/ sa svojou žalobou domáhali nasledovného: „Súd určuje, že navrhovatelia sú vlastníckmi nehnuteľnosťmi, zapísanej v Katastri nehnuteľností, okres Košice IV, obec Košice - Juh, kat. úz. E., na LV č. XXXXX ako byt č. 1, nachádzajúci sa na Južnej triede č. 55 v Košiciach, v suteréne, v dome súp. č. 1576, stojacom na parc. č. 1924, 1925 a 1926, spoluvlastnícky podiel 192/10000, na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu č. súp. 1576, spoluvlastnícky podiel 192/10000, na pozemku parc. č. 1924 zast. plochy a nádvorí, o výmere 174 m², parc. č. 1925 zast. plochy a nádvorí o výmere 177 m², parc. č.

1926 zast. plochy a nádvorí o výmere 181 m²“. Uvedeného určenia sa pôvodný žalobca 1/ a žalobkyňa 25/ domáhali ako manželia, t.j. žiadali určiť, že predmetné nehnuteľnosti patria do ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktoré má iný právny režim a rozsah než podielové spoluvlastníctvo. Keďže pôvodný žalobca 1/ v priebehu sporového konania zomrel, na jeho miesto nastúpili jeho právni nástupcovia - žalobkyňa 2/ a žalobcovia 3/ až 9/, ako aj žalobcovia 11/ až 15/ (ako právni nástupcovia v priebehu sporového konania zosnulého žalobcu 10/, ktorý bol právnym nástupcom pôvodného žalobcu 1/). Zároveň so smrťou pôvodného žalobcu 1/ došlo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva pôvodného žalobcu 1/ a žalobkyne 2/, pre ktorý došlo aj k zmene rozsahu vlastníckeho práva žalobkyne 2/. Vzhľadom na uvedené sa tak žalobkyňa 2/, žalobcovia 3/ až 9/ a žalobcovia 11/ až 15/ spoločne ako „navrhovatelia“ domáhali určenia svojho vlastníckeho práva (už v režime podielového spoluvlastníctva) k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam a keďže by takýmto určením došlo k obídenu dedičského konania po zosnulom pôvodnom žalobcovi 1/ a žalobcovi 10/, súdy nižších inštancií nemohli vyhovieť takto vyššie citovanému petitu a žalobu pre nedostatok aktívnej pasívnej legitimácie na strane žalobcov správne zamietli. Zjednodušene povedané, pri zmene účasti na strane žalobcov malo dôjsť z ich strany k zmene žalobného petitu, v súvislosti s čím odvolací súd správne v odôvodnení svojho rozhodnutia okrajovo poznamenal, že nápravu vo vlastníckych vzťahoch k predmetným nehnuteľnostiam bolo možné dosiahnuť len určením, že tieto nehnuteľnosti patria v tom-ktorom príslušnom podiele do dedičstva po pôvodnom žalobcovi 1/ a žalobcovi 10/ do dedičstva. Nemôže byť preto na ťarchu vec prejednávajúcich súdov, pokiaľ žalobcovia zastúpení kvalifikovanou zástupkyňou - advokátkou v priebehu sporového konania nevyužijú procesné úkony, na ktorých výkon sú oprávnení.

29/ Zároveň je dovolací súd toho názoru, že právnu otázku nastolenú dovolateľkami (bod 28. tohto uznesenia) možno pokladať za vyriešenú uznesením najvyššieho súdu zo 16. decembra 2010 sp.zn. 3 Cdo 154/2010 publikovaným v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 32/2011, teda ešte pred vydaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu so záverom, že „že v konaní o žalobe, ktorou sa dedič domáha určenia, že určitá vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, ide o posúdenie, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom tejto veci. Navrhované určenie sa tu vzťahuje k okamihu smrti poručiteľa a okolnosti, ktoré nastali po tomto okamihu, nemôžu mať vplyv na rozhodnutie súdu“.

30/ Predmetná „dovolacia“ otázka sa teda v okolnostiach tohto dovolacieho konania netýkala možnosti určenia pozostaleho manžela a právnych nástupcov manžela, že sporná vec patrila do bezpodielového spoluvlastníctva, na ktorom spočíva dovolaním napadnuté rozhodnutie, a to z dôvodu, že, ako už bolo v bode 28. uvedené, tohto sa (súčasní) žalobcovia nedomáhali. Takto dovolateľkami nastolená otázka má v danom prípade povahu (len) akademickú, ktorej zodpovedanie dovolacím súdom by nemohlo viesť k zrušeniu alebo zmene dovolaním napadnutého rozhodnutia. Pritom cieľom civilného sporového konania (aj pred dovolacím súdom) je poskytnúť reálnu ochranu právam, nie riešiť teoretické otázky, ktorých výsledok sa nijako nepremietne do právnej sféry procesných strán.

31/ Jednou z obligatórnych náležitostí dovolania je, že v ňom musí byť uvedené, v čom dovolateľ vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania; táto náležitosť je odlišná od dovolacieho dôvodu. Účel tejto požiadavky spočíva pritom v tom, aby sa dovolateľ ešte pred podaním dovolania zoznámil s relevantnou judikatúrou dovolacieho súdu, a aby po zoznámení sa s ňou zvážil, či také dovolanie má šancu na úspech.

32/ To znamená, že dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, porov. § 432 ods. 2 C.s.p.), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu činnosť súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania; mal by teda uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v § 421 ods. 1 C.s.p. je naplnený a prečo. Povedané inými slovami, dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchýlil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo v čom je relevantná rozhodovacia prax dovolacieho súdu rozporná, alebo v čom je potrebné

relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zmeniť, alebo či ide o právnu otázku dovolacím súdom doteraz nevyriešenú. Prípadne možno prípustnosť dovolania podľa okolností vymedziť i odkazom na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu.

33/ Predpoklad prípustnosti dovolania žalobkýň 2/ a 5/ spočíval v tom, že mala byť posúdená doteraz neriešená právna otázka, čiže bola vymedzená iba vo vzťahu k neexistujúcej judikatúre dovolacieho súdu. Tento predpoklad však v žiadnom prípade neobstál (viď bod 28., 29. a 30.) zároveň otázka nastolená žalobkýňami 2/ a 5/ v dovolaní nemá v okolnostiach daného konania (a tohto dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.; v dôsledku čoho prípustnosť ich dovolania z tohto ustanovenia nevyplyva.

34/ So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkýň 2/ a 5/ v časti, v ktorej namietali vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C.s.p. odmietol podľa § 447 písm. c/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné a v časti, v ktorej namietali nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., odmietol podľa § 447 písm. f/ C.s.p. ako dovolanie, ktoré nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a zároveň nemajúce dovolacie dôvody vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C.s.p.

35/ Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 C.s.p.) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

36/ Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.